



---

*Dokument zasedanja*

---

**A8-0357/2016**

30.11.2016

# **POROČILO**

o skladni politiki EU za kulturno in kreativno industrijo  
(2016/2072(INI))

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko  
Odbor za kulturo in izobraževanje

Poročevalca: Christian Ehler, Luigi Morgano

(Skupne seje odborov – člen 55 Poslovnika)

**VSEBINA**

	<b>Stran</b>
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA .....	3
OBRAZLOŽITEV .....	20
MNENJE ODBORA ZA PRAVNE ZADEVE.....	28
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V PRISTOJNEM ODBORU .....	32

## PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

### o skladni politiki EU za kulturno in kreativno industrijo (2016/2072(INI))

*Evropski parlament,*

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. junija 2016 z naslovom Novi program znanj in spretnosti za Evropo (COM(2016)0381),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. julija 2014 z naslovom Uspešnemu podatkovno vodenemu gospodarstvu naproti (COM(2014)0442),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 22. januarja 2014 z naslovom Za oživitev evropske industrije (COM(2014)0014),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 9. januarja 2013 z naslovom Akcijski načrt za podjetništvo 2020 – Oživitev podjetniškega duha v Evropi (COM(2012)0795),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. decembra 2012 o vsebini na enotnem digitalnem trgu (COM(2012)0789),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. septembra 2012 z naslovom Spodbujanje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev za rast in delovna mesta v EU (COM(2012)0537),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 26. septembra 2012 z naslovom *Competitiveness of the European High End Industries* (Konkurenčnost evropskega sektorja luksuznih izdelkov) (SWD(2012)0286),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 30. junija 2010 z naslovom Evropa, prva svetovna turistična destinacija – nov okvir evropske turistične politike (COM(2010)0352),
- ob upoštevanju zelene knjige Komisije z dne 27. aprila 2010 z naslovom Izkoriščanje potenciala kulturnih in ustvarjalnih industrij (COM(2010)0183),
- ob upoštevanju študije Komisije iz junija 2016 z naslovom *Boosting the competitiveness of cultural and creative industries for growth and jobs* (Povečanje konkurenčnosti kulturne in kreativne industrije za rast in delovna mesta) (EASME/COSME/2015/003),
- ob upoštevanju študije Komisije iz junija 2009 o vplivu kulture na ustvarjalnost,
- ob upoštevanju sporočila Odbora regij z dne 30. maja 2013 o spodbujanju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o ustvarjalni in kulturni panogi – evropskem adutu v svetovni konkurenci<sup>1</sup>,

---

<sup>1</sup> UL C 13, 15.1.2016, str. 83.

- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2015 o Evropskem skladu za strateške naložbe, Evropskem svetovalnem vozlišču za naložbe in Evropskem portalu naložbenih projektov ter o spremembi uredb (EU) št. 1291/2013 in (EU) št. 1316/2013 – Evropski sklad za strateške naložbe<sup>1</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1295/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa (2014–2020) in razveljavitvi sklepov št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES<sup>2</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES<sup>3</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (v nadaljnjem besedilu: uredba o skupnih določbah)<sup>4</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1301/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in o posebnih določbah glede cilja „naložbe za rast in delovna mesta“ ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1080/2006<sup>5</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju „evropsko teritorialno sodelovanje“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj<sup>6</sup>,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1287/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Programa za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja (COSME) (2014–2020) in o razveljavitvi Sklepa št. 1639/2006/ES<sup>7</sup>,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. junija 2016 o enakosti spolov,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 27. maja 2015 o povezovanju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev z drugimi sektorji za spodbujanje inovacij, ekonomske vzdržnosti in socialnega vključevanja,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2012 o posodobitvi sporočila o industrijski politiki – močnejša evropska industrija za rast in oživitev gospodarstva,

---

<sup>1</sup> UL L 169, 1.7.2015, str. 1.

<sup>2</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 221.

<sup>3</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 104.

<sup>4</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 320.

<sup>5</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 289.

<sup>6</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 259.

<sup>7</sup> UL L 347, 20.12.2013, str. 33.

- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 12. maja 2009 o kulturi, ki spodbuja ustvarjalnost in inovacije,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 8. junija 2015 z naslovom *Towards an EU strategy for international cultural relations* (Strategiji EU za mednarodne kulturne povezave naproti) (JOIN(2016)0029),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. januarja 2016 z naslovom Aktu za enotni digitalni trg naproti<sup>1</sup>,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. septembra 2015 z naslovom Na poti k celostnemu pristopu do kulturne dediščine za Evropo<sup>2</sup>,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2013 o spodbujanju evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev kot virov gospodarske rasti in delovnih mest<sup>3</sup>,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2012 o malih in srednjih podjetjih (MSP): konkurenčnost in poslovne priložnosti<sup>4</sup>,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o kulturnih razsežnostih zunanjega delovanja EU<sup>5</sup>,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2011 o izkoriščanju potenciala kulturnih in ustvarjalnih industrij<sup>6</sup>,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. aprila 2008 o kulturnih industrijah v Evropi<sup>7</sup>,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2007 o socialnem statusu umetnikov<sup>8</sup>,
- ob upoštevanju Konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov, ki jo je Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO) sprejela 20. oktobra 2005,
- ob upoštevanju poročila OECD in EUIPO z dne 18. aprila 2016 z naslovom *Trade in Counterfeit and Pirated Goods – Mapping the Economic Impact* (Trgovina s ponarejenim in piratskim blagom – opredelitev ekonomskega učinka)<sup>9</sup>,
- ob upoštevanju študije Unesca iz decembra 2015 z naslovom *Cultural times: The first global map of cultural and creative industries* (Kulturni časi: prvi svetovni zemljevid kulturne in kreativne industrije);

---

<sup>1</sup> Sprejeta besedila, P8\_TA(2016)0009.

<sup>2</sup> Sprejeta besedila, P8\_TA(2015)0293.

<sup>3</sup> UL C 93, 9.3.2016, str. 95.

<sup>4</sup> UL C 68 E, 7.3.2014, str. 40.

<sup>5</sup> UL C 377 E, 7.12.2012, str. 135.

<sup>6</sup> UL C 377 E, 7.12.2012, str. 142.

<sup>7</sup> UL C 247 E, 15.10.2009, str. 25.

<sup>8</sup> UL C 125 E, 22.5.2008, str. 223.

<sup>9</sup> OECD/EUIPO (2016) *Trade in Counterfeit and Pirated Goods: Mapping the Economic Impact* (Trgovina s ponarejenim in piratskim blagom – opredelitev ekonomskega učinka), OECD Publishing, Pariz.

- ob upoštevanju poročila delovne skupine strokovnjakov držav članic EU iz novembra 2015 z naslovom *Towards more efficient financial ecosystems: innovative instruments to facilitate access to finance for the cultural and creative sectors* (Učinkovitejšemu finančnemu ekosistemu naproti: inovativni instrumenti za spodbujanje dostopa do financiranja kulturnega in kreativnega sektorja),
  - ob upoštevanju členov 167 in 173 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju skupne razprave Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter Odbora za kulturo in izobraževanje v skladu s členom 55 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko in Odbora za kulturo in izobraževanje ter mnenja Odbora za pravne zadeve (A8-0357/2016),
- A. ker Komisija v svojem omenjenem sporočilu z naslovom Spodbujanje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev za rast in delovna mesta v EU priznava, da ima kulturna in kreativna industrija<sup>1</sup> ključno vlogo pri socialnem in gospodarskem razvoju EU in njenih držav članic;
  - B. ker bi EU morala spodbujati in vlagati v nove vire pametne, trajnostne in vključujoče rasti; ker bi morala v zvezi s tem izkoristiti pretežno še neizkoriščeni potencial za ustvarjanje rasti in delovnih mest v kulturni in kreativni industriji, saj ta industrija znatno vpliva na področja, kot so novi poslovni modeli, ustvarjalnost in inovacije, digitalizacija ter pridobivanje spretnosti;
  - C. ker ima kulturna in kreativna industrija dvojno in inherentno vrednost, saj zaradi svoje neposredne povezanosti z umetniki in ustvarjalci ohranja in spodbuja kulturno in jezikovno raznolikost ter krepi evropsko, nacionalno, regionalno in lokalno identiteto, hkrati pa ohranja socialno kohezijo in prek različnih modelov ustvarjanja vrednosti bistveno prispeva k ustvarjalnosti, naložbam, inovacijam in zaposlovanju v EU ter deluje kot gonilo trajnostne gospodarske rasti v EU in njenih držav članic;
  - D. ker evropska kultura in umetnost temelji na 3000 letih skupne kulturne dediščine, prenaša znanja in vrednote ter prispeva k varovanju oprijemljivih in neoprijemljivih pričevalcev človeškega in naravnega sveta za sedanje in prihodnje generacije;
  - E. ker kulturna diplomacija, ki temelji na vzajemnem spoštovanju vrednot in posebnosti, krepi dvo- in večstranske odnose med evropskimi in tretjimi državami, prek osebnega stika povezuje družbe in spodbuja sodelovanje na vseh področjih kulturne in kreativne industrije ter prispeva k boljšemu medsebojnemu razumevanju in skupnim projektom, hkrati pa je gonilo gospodarske in družbene rasti;
  - F. ker kulturna in kreativna industrija prispeva k „mehki moči“ Evrope, saj na svetovni ravni predstavlja evropske vrednote, kot so kultura, ustvarjalnost, kakovost, odličnost in

---

<sup>1</sup> V sporočilu Komisije ta pojem zajema arhitekturo, arhive in knjižnice, umetnostne obrti, avdiovizualno področje (vključno s filmom, televizijo, videoigami in multimedijo), kulturno dediščino, oblikovanje (vključno z modnim oblikovanjem), festivale, glasbo, uprizoritvene in vizualne umetnosti, založništvo in radio.

obrtništvo;

- G. ker je kulturna in kreativna industrija v središču občutljivega dvodelnega ekosistema, ki je razdeljen na velike, mednarodno konkurenčne skupine ter inovativna mala, srednja in zagonska podjetja, ki to področje neprestano obnavljajo ter ohranjajo in spodbujajo raznolikost, ustvarjajo delovna mesta, a so včasih ranljiva, zlasti kar zadeva njihov dostop do trgov in finančnih sredstev;
- H. ker kulturna in kreativna industrija v Evropi zagotavlja več kot 12 milijonov delovnih mest s polnim delovnim časom, kar pomeni 7,5 % delovne sile v EU, pri čemer ustvarja dodano vrednost k BDP v višini približno 509 milijard EUR (5,3 % skupne bruto dodane vrednosti EU); ker kulturna in kreativna industrija v nekaterih regijah predstavlja znatno višji odstotek BDP in zaposluje večji delež lokalnega prebivalstva;
- I. ker iz študije Evropskega patentnega urada in Urada za usklajevanje na notranjem trgu izhaja, da panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, ustvarijo več kot četrtino delovnih mest in več kot tretjino gospodarske dejavnosti v EU;
- J. ker skoraj 39 % BDP Unije ustvarijo panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, pri čemer panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo znamke, ustvarijo 34 % celotnega BDP, panoge, v katerih se intenzivno uporablja oblikovanje, 13 %, panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo patenti, 14 % in panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo avtorske pravice, 4,2 %<sup>1</sup>;
- K. ker je v kulturni in kreativni industriji v EU zaposlenih 2,5-krat več oseb kot v avtomobilski industriji in petkrat več oseb kot v kemični industriji;
- L. ker ima kulturna in kreativna industrija pomembno vlogo pri ustvarjanju dinamičnih in prepoznavnih regij, kar lahko pomaga izboljšati kakovost življenja državljanov in je lahko pomemben dejavnik tujih naložb;
- M. ker so avtorji in izvajalci pri izvoru in samem viru kulturne in kreativne industrije;
- N. ker se delovna mesta v kulturnem sektorju najverjetneje ne bodo prenesla v tujino, saj so vezana na specifične kulturne, pogosto regionalne in zgodovinske kompetence; ker kulturna in kreativna industrija pomembno prispeva k zaposlovanju mladih, in sicer bolj kot kateri koli drug sektor, in ker se je med gospodarsko krizo po letu 2008 izkazala za najodpornjšo industrijo; ker se je število delovnih mest v kulturni in kreativni industriji med letoma 2008 in 2014 po vsej EU povečalo; priznava pomembno vlogo, ki jo ima Evropski socialni sklad pri spodbujanju zaposlovanja mladih in razvoju spretnosti;
- O. ker ima kulturna in kreativna industrija privlačne značilnosti z vidika lokalnega razvoja: uporablja nabor spretnosti na celi vrsti različnih ravni, praviloma je družbeno odgovorna in vključujoča ter ustvarja pozitivne zunanje učinke v okoljih, v katerih se

---

<sup>1</sup> Poročilo o analizi na panožni ravni (2013) *Intellectual property rights intensive industries: contribution to economic performance and employment in the European Union* (Panoge, v katerih se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine: prispevek k gospodarski uspešnosti in zaposlovanju v Evropski uniji), str. 8, <https://euipo.europa.eu/ohimportal/documents/11370/80606/IP+Contribution+study>.

nahaja; ker je odprta in sodeluje z drugimi dejavnostmi, kar povzroča učinke aglomeracije in grozdenja, ter praviloma velik del skupne dodane vrednosti ustvari na lokalni ravni;

- P. ker sta prožnost in mobilnost neločljivo povezani s poklicno umetniško dejavnostjo in je zato pomembno, da se nepredvidljiva in včasih negotova narava umetniškega poklica kompenzira z zagotovitvijo dejanske socialne varnosti;
- Q. ker kulturno in kreativno industrijo večinoma sestavljajo mala podjetja in mikropodjetja in ker podjetja v kulturni in kreativni industriji z manj kot desetimi zaposlenimi zaposlujejo več kot 95 %<sup>1</sup> delovne sile;
- R. ker obstaja napačna predstava, da so naložbe v kulturni in ustvarjalni industriji bolj tveganje kot v drugih panogah, in ker ta argument med drugim temelji na tem, da je kulturna in ustvarjalna industrija panoga, v kateri se intenzivno uporabljajo pravice intelektualne lastnine, in da je nematerialno blago težko uporabiti kot jamstvo za financiranje;
- S. ker so ustvarjalci v kulturnem in kreativnem sektorju vse redkeje v rednem delovnem razmerju; ker so vse pogosteje samozaposleni ali izmenično samozaposleni in v delovnem razmerju, zaposleni s krajšim delovnim časom ali občasno zaposleni;
- T. ker imajo pobude in sektorji na področju kulture večplastno vlogo pri lokalnem in regionalnem razvoju in tradicionalno prispevajo k povečevanju privlačnosti regij, zagotavljajo socialno-ekonomsko vključevanje ter razvoj podeželja in odročnih območij, hkrati pa omogočajo tudi celovito in trajnostno oživljanje mest;
- U. ker ima kulturna in kreativna industrija ključno vlogo pri ponovni industrializaciji Evrope, spodbuja rast in ima strateški položaj za ustvarjanje inovativnih učinkov prelivanja na druge industrijske sektorje, kot so turizem, maloprodaja in digitalne tehnologije;
- V. ker je kulturna in kreativna industrija gonilo inovacij in razvoja informacijske in komunikacijske tehnologije v Evropi; ker digitalna preobrazba industrije nudi nove možnosti za razvoj novih poslovnih modelov in širitev trga, hkrati pa je tudi izziv za tradicionalne sektorje kulturne in kreativne industrije;
- W. ker kreativna industrija sodi med najbolj podjetne sektorje, ki razvija prenosljive spretnosti, kot so ustvarjalno mišljenje, reševanje problemov, sposobnost za skupinsko delo in iznajdljivost;
- X. ker lahko turizem industrijske dediščine in industrijski muzeji nudijo nove možnosti s kulturnega in gospodarskega vidika, predvsem za postindustrijske regije, ter ohranijo tradicionalna evropska znanja;
- Y. ker od različnih virov financiranja EU le program Ustvarjalna Evropa in Evropski sklad za strateške naložbe omenjata kulturno in kreativno industrijo kot posebno prednostno nalogo;

---

<sup>1</sup> Študija Evropske komisije EASME/COSME/2015/003.



- Z. ker bi od začetka veljavnosti Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 nekatere ukrepe na področju kulturne dediščine (zlasti restavriranje in ohranjanje) ter – v nekaterih primerih, kulturnih dejavnosti, ki se financirajo iz sredstev EU in dodatnih regionalnih sredstev – lahko šteli kot državno pomoč, kljub njihovemu lokalnemu pomenu in kljub negospodarskemu značaju in nekomercialni organizaciji zadevnih dejavnosti in kulturne ustanove, kar znatno ovira pristojne regionalne organe in povzroča zamude pri izvedbi teh ukrepov;
- AA. ker je inovativna evropska kulturna in kreativna industrija, ki temelji na raziskavah, na današnjem vse bolj povezanem in globaliziranem trgu bistvenega pomena za zagotavljanje jezikovne in kulturne raznolikosti, pluralizma ter ponudbe inovativnih in visokokakovostnih storitev;
- AB. ker kulturni in kreativni sektor – čeprav je delež dostopa do in izmenjave kulturnih in ustvarjalnih vsebin danes večji kot kdaj koli prej (zlasti pri storitvah, kot so platforme za vsebine, ki jih naložijo uporabniki, in storitvah združevanja vsebin) in so stroški distribucije in proizvodnje z razvojem tehnologije padli – na podlagi tega povečanja potrošnje ni zabeležil primerljivega povečanja svojih prihodkov, kar je v veliki meri posledica pomanjkanja preglednosti v verigi ustvarjanja vrednosti in pravne jasnosti in težav, s katerimi se soočajo tradicionalni sektorji pri prilagajanju na digitalno preobrazbo;
- AC. ker Komisijo poziva, naj sprejme ustrezne ukrepe za lažje oblikovanje privlačnih zakonitih ponudb in čezmejno razpoložljivost, da se zmanjša vrednostna vrzel in zagotovi, da avtorji, ustvarjalci, izvajalci in imetniki pravic prejema pravično plačilo za svoje delo;
- AD. ker se kulturna in kreativna industrija zaradi vse večje razširjenosti digitalnih tehnologij sooča z znatnimi spremembami, kar spreminja pogoje umetniškega dela in vpliva na pravo intelektualne lastnine;
- AE. ker je kulturna in kreativna industrija še vedno podcenjena in neprepoznana, predvsem v smislu njene zmožnosti dostopa do zagonskega kapitala in financiranja;
- AF. ker najnovejša študija, ki jo je naročila Komisija<sup>1</sup>, pri opredelitvi kulturne in kreativne industrije upošteva sektor luksuznih izdelkov, ki temelji na ustvarjalnosti; ker sta sektorja mode in luksuznih izdelkov odvisna od velikega kulturnega in ustvarjalnega vložka, prispevata k ohranjanju evropskega večstoletnega tehničnega znanja in izkušenj ter temeljita na kulturni dediščini in tradicijah, ki jih drugi ne morejo kopirati; ker bi bilo treba okrepiti sodelovanje, da bi upoštevali spremembe pri zaposlovanju in potrebo po posebnih spretnostih;
- AG. ker so nacionalne ocene za kulturno in kreativno industrijo redko primerljive, saj države članice za to industrijo še vedno uporabljajo različne opredelitve; ugotavlja, da te opredelitve zajemajo tudi široke kategorije kulturne in kreativne industrije, kot so programska oprema, oglaševanje in trženje, ki so zelo uspešne v ekonomskem smislu in kot primeri evropske ustvarjalnosti in podjetnosti;

---

<sup>1</sup> Sklic na študijo bo vstavljen po objavi študije. Upoštevajte, da vsi podatki v tem poročilu temeljijo na navedeni študiji.

- AH. ker je mednarodna trgovina s ponarejenim in piratskim blagom leta 2013 dosegala do 2,5 % svetovne trgovine in do 5 % uvoza v EU, kar ustreza 85 milijardam EUR;
- AI. ker so bile v industrijskem gospodarstvu naložbe osredotočene predvsem na materialno blago, ki je bilo glavno gonilo rasti, v sedanji kreativni industriji pa se največ vlaga v nematerialno blago, ki je bilo tudi vir vrednosti in gonilo rasti; ker je treba financiranje kulturne in kreativne industrije obravnavati v tem kontekstu;
- AJ. ker sta razvoj digitalne tehnologije in infrastrukture sicer prednostna naloga evropskih politik, je pa še vedno treba izboljšati spletno razširjanje kulturnih ali ustvarjalnih dobrin in storitev prek kulturnih institucij;
- AK. ker kulturna in kreativna industrija prispeva k ohranjanju in izboljšanju obsežne kulturne, zgodovinske in arhitekturne dediščine Evrope; ker je kulturni in kreativni sektor pomemben za razvoj kulturne diplomacije, za turistično industrijo ter spodbujanje nacionalnih in lokalnih kultur, napredek ter razvoj mest in regij;

### ***Opredelitev in statistični podatki***

1. poziva Komisijo, naj za kulturni in kreativni sektor razvije celovit, usklajen in dolgoročen okvir industrijske politike, ter EU, naj vključi razvoj, učinkovito spodbujanje in varstvo ter ustrezno financiranje kulturne in kreativne industrije, da bi tako okrepili njeno konkurenčnost in ji omogočili, da uresniči svoj potencial v smislu ustvarjanja kakovostnih delovnih mest in rasti;
2. poziva Komisijo, naj svoje prihodnje politike oblikuje na podlagi naslednje opredelitve kulturne in kreativne industrije: „kulturna in kreativna industrija je industrija, ki temelji na kulturnih vrednotah, kulturni raznolikosti, individualni in/ali kolektivni ustvarjalnosti, spretnostih in nadarjenosti, na podlagi katerih lahko z ustvarjanjem družbene in gospodarske vrednosti predvsem iz intelektualne lastnine ustvarja inovacije, premoženje in delovna mesta; zajema sektorje, ki so odvisni od kulturnih in ustvarjalnih vložkov, in sicer arhitekturo, arhive in knjižnice, umetnostne obrti, avdiovizualno področje (vključno s filmom, televizijo, programsko opremo in videoigami ter multimedijo in glasbenimi posnetki), kulturno dediščino, oblikovanje, sektor luksuznih izdelkov, ki temeljijo na ustvarjalnosti, in modo, festivale, živo glasbo, uprizoritvene umetnosti, knjige in založništvo (časopisi in revije), radio in vizualne umetnosti ter oglaševanje“;
3. poziva Komisijo, naj ob upoštevanju tega, da države članice uporabljajo nacionalne sisteme za klasifikacijo dejavnosti kulturne in kreativne industrije, opredeli posebne kazalnike za spremljanje in analizo kulturnega, gospodarskega in družbenega učinka ter dinamiko svojih politik ter zakonodajnih predlogov, povezanih s kulturnim in kreativnim sektorjem, ter vlogo tega sektorja kot gonila inovacij na vseh drugih področjih dejavnosti v EU in v povezanih tretjih državah; zato poudarja, da mora Komisija poiskati alternativne vire podatkov, s katerimi bi dopolnili in izboljšali uradne statistične podatke; poudarja, da so poslovni modeli v kulturni in kreativni industriji pogosto kompleksni, kar je z vidika tradicionalnih oblik financiranja lahko problematično, in da je treba zagotoviti boljše razumevanje pozitivnih učinkov javnih naložb, zagotoviti pa je treba tudi ravni analize, ki so potrebne za privabljanje več zasebnih naložb; nadalje poziva Komisijo, naj si prizadeva za usklajevanje, da bi

omogočili transnacionalne sinergije, kot so projekti sodelovanja, priložnosti za mobilnost in skupni podvigi na tem področju;

4. poudarja, da je treba zbrati statistične podatke o kulturni in kreativni industriji, kar bo prispevalo k razpravi o kulturni politiki, ter poziva Komisijo in Eurostat, naj v svojih prizadevanjih, da bi redno analizirala in merila učinek kulturne politike na celoten kulturni in kreativni sektor, ta sektor vključita v svoje letne statistike, in sicer na podlagi analize vrednosti in učinkov prelivanja, ki jo ima kulturna in kreativna industrija v digitalni dobi, ter naj objavita dvoletno poročilo o razvoju kulturne in kreativne industrije v Evropi; v zvezi s tem poudarja, da je treba okrepiti vlogo Eurostat in Skupnega raziskovalnega središča;

### ***Okvirni pogoji in spodbujanje inovacij***

5. poziva Komisijo, naj uvede krovno shemo, s katero bo premostila vrzel med raziskavami in razvojem, evropsko proizvodnjo ustvarjalnih vsebin in tehnološkimi inovacijami na področju medijev in širše; ugotavlja, da bi takšna shema spodbudila ustvarjanje ustvarjalnih in konkurenčnih storitev EU, tržne in zaposlitvene priložnosti ter izboljšala dostop malih, srednjih in zagonskih podjetij do trgov, obenem pa ohranila evropsko pluralističnost in raznolikost, ki bo temeljila na močnih sinergijah med kulturno in kreativno industrijo ter tehnološkimi inovacijami, kar bo okrepilo evropski enotni digitalni trg;
6. poudarja, da sta digitalna tehnologija in infrastruktura odvisni od vsebine, ki jo zagotavljajo ustvarjalci; ugotavlja, da je neposredni dostop svetovnih občinstev privedel do novih oblik umetniške in ustvarjalne vsebine; zato poziva Komisijo, naj poišče ravnotežje med potrebami vseh ustreznih akterjev in oblikuje ustrezen pravni okvir, tudi v zvezi z avtorskimi pravicami, za vrednostno verigo v digitalni dobi, ki bo upošteval posebnosti sektorja, omogočal nadaljnje inovacije, spodbujal pregledna pogodbeno razmerja in privedel do oblikovanja pravice do pravičnega plačila in pravnega varstva avtorjev, ustvarjalcev in vseh strani, ki sodelujejo pri njihovem ustvarjalnem procesu ter njihovih delih, s čimer bi zagotovili uspešno digitalno gospodarstvo;
7. poudarja, kako pomembno je, da države članice, ki želijo podpirati in spodbujati kreativno industrijo ter spodbujati ustvarjalnost in produktivnost na vseh ravneh, sodelujejo ter si stalno izmenjujejo znanje in primere najboljše prakse;
8. meni, da je varstvo avtorskih in sorodnih pravic glavni vir prihodkov kulturne in kreativne industrije; poziva Komisijo, naj glede na potekajočo reformo avtorskih pravic v sodelovanju z industrijo in združenji potrošnikov oblikuje uravnotežene pravne rešitve, ki bodo prilagojene digitalni dobi ter bodo ustrezale in v enaki meri izpolnjevale interese malih, srednjih in zelo malih podjetij in mikropodjetij, ustvarjalcev, imetnikov in uporabnikov pravic, samostojnih delavcev in potrošnikov, da se pojasni, da se izjeme v zvezi z odgovornostjo lahko uporabljajo le za dejansko nevtralne in pasivne ponudnike spletnih storitev, kot je opredeljeno v direktivi o e-poslovanju in sodni praksi Sodišča Evropske unije, in ne za storitve, ki imajo dejavno vlogo pri razdeljevanju, spodbujanju in monetarizaciji vsebin na škodo ustvarjalcev; meni, da je – glede na brezmejno naravo digitalnega okolja – treba poskrbeti za usklajenost regulativnih organov, organov pregona in pravosodnega sistema znotraj EU;

9. poudarja, da so preverjanja o tem, kdo je imetnik pravic, in nepregledni predpisi o avtorskih pravicah upravna bremena, ki povzročajo visoke stroške in veliko dela, zlasti za mala in srednja podjetja, ki poslujejo čezmejno; zato priporoča oblikovanje skupne vseevropske zbirke podatkov z vsemi razpoložljivimi informacijami o imetnikih pravic za vsak sektor, da bi tako olajšali prenos pravic;
10. poudarja, da je Direktiva 2014/26/EU privedla do izboljšav pri sistemu pridobivanja pravic za glasbena dela v spletnem okolju; poziva Komisijo, naj tudi v drugih sektorjih izboljša dobro upravljanje, učinkovitost, preglednost in odgovornost organizacij za kolektivno upravljanje pravic;
11. poudarja, da sta piratstvo in ponarejanje še vedno resno vprašanje za kulturno in kreativno industrijo ter državljane; poudarja, da te nezakonite dejavnosti povzročajo velike izgube v smislu prihodka in delovnih mest in da lahko povzročijo varnostne in zdravstvene težave, ki jih je treba obravnavati; pozdravlja, da industrija sodeluje pri iskanju rešitev za boj proti piratstvu in ponarejanju, ter poudarja, da je treba okrepiti boj proti tem nezakonom dejavnostim;
12. poudarja, da je treba nadzorovati in okrepiti uporabo obstoječih izvršilnih predpisov po vsej EU; priporoča, naj se preučita uvedba strožjih sankcij in spodbujanje sistema jamstev za sledljivost, s katerima bi odvrnili ponarejevalce (zlasti tiste z obsežno dejavnostjo za namen prodaje), ter naj se povečata odškodnina in nadomestilo za imetnike pravic; poziva EU in države članice, naj začnejo izvajati kampanje ozaveščanja za boj proti piratstvu in ponarejanju in opredelijo trende in se učinkoviteje usmerijo vanje, hkrati pa naj spodbujajo imetnike pravic in ponudnike storitev, da zagotavljajo preproste načine dostopa do zakonitih vsebin za odvratanje od piratstva; poleg tega poudarja, da je treba v boj proti spletnemu ponarejanju vključiti vse digitalne akterje;
13. poziva Komisijo, naj predlaga učinkovite ukrepe za boj proti spletnemu piratstvu, s čimer bi zlasti zagotovili, da bodo ponudniki spletnih storitev, ki gostijo vsebine, izvedli učinkovite ukrepe za odstranitev nezakonitih vsebin iz njihovih storitev ter sprejeli ukrepe, s katerimi bi preprečili, da bi se te vsebine po njihovem umiku ponovno pojavile;
14. meni, da je nujno treba preseči izolacionistično razmišljanje znotraj tradicionalnih področij politike in spodbujati učinke prelivanja na področju kulturne in kreativne industrije;
15. poziva Komisijo in države članice, naj v okviru svojih pristojnosti spodbujajo medsektorsko sodelovanje tako, da vzpostavijo učne laboratorije, ustvarjalna središča, prostore za sodelo, programe mreženja ter kulturne in ustvarjalne grozde in mreže na regionalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni, s katerimi bi spodbujali sodelovanje med mikropodjetji ter malimi, srednjimi in velikimi podjetji ter med neprofitnimi organizacijami in gospodarskimi družbami v kulturni in kreativni industriji, tradicionalnimi obrtni, organizacijami, ki se ukvarjajo z dediščino, turističnim sektorjem, raziskovalnimi središči, univerzami, vlagatelji in oblikovalci politike; poleg tega poziva k podpori razvoja inovacijam prijaznega in podpornega pravnega okolja za ustvarjanje in preskušanje novih poslovnih modelov, izdelkov in storitev v okviru strateških partnerstev med producenti, distributerji in organizatorji ter

k podpori dejavnosti podjetniških inkubatorjev;

16. meni, da je nujno, da imajo Unija in njene države članice tudi v prihodnje možnost ohranjati in razvijati svoje kulturne in avdiovizualne politike, in to v okviru svojih obstoječih zakonov, standardov in sporazumov, tudi Unescove konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov; zato poziva, da se v sporazumih med Unijo in tretjimi državami jasno določi izključitev kulturnih in avdiovizualnih storitev, vključno s spletnimi storitvami; v zvezi s tem poudarja, da morajo kulturne in avdiovizualne storitve ostati izven pogajalskega mandata za splošne sporazume o prosti trgovini, pri čemer poudarja, da imajo kulturna in ustvarjalna dela dvojno in inherentno vrednost;
17. poziva Komisijo, naj spodbuja in podpira gradnjo, izboljševanje in širitev infrastrukture, ki je bistvena za podpiranje kreativne industrije v Evropi, zlasti z zagotavljanjem širjenja hitrih širokopasovnih povezav na podeželju in oddaljenih področjih;
18. priznava, da so številna mesta in regije po Evropi razvila obsežne načrte za svojo lokalno kulturno in kreativno industrijo; poziva Komisijo, naj iz teh strategij črpa primere najboljše prakse;
19. poziva Komisijo in države članice, naj preučijo, ali je evropsko leto kulturne dediščine 2018 dobra priložnost za spodbujanje evropske odličnosti v kulturni in kreativni industriji, in poudarja, da sta potrebna ustrezen program in financiranje;
20. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj izkoristi potencial kulturne diplomacije, tako da spodbuja in izboljša konkurenčnost evropskega kulturnega in kreativnega sektorja;

### ***Digitalizacija kulturne in kreativne industrije***

21. poudarja, da kulturna in kreativna industrija, ki jo večinoma sestavljajo mala in srednja podjetja, deluje v nenehno razvijajočem se okolju in da mora zaradi tega iznajti in oblikovati nove poslovne modele, da bi tako razvila tržno usmerjene rešitve in pritegnila nova občinstva; poudarja priložnosti, ki jih prinašajo nove informacijske in komunikacijske tehnologije, kot so velepodatki, računalništvo v oblaku, internet stvari, gospodarstvu in družbi, zlasti kadar so vključene v sektorje, kot je kulturna in kreativna industrija, in zlasti v zvezi z distribucijo, izkoriščanjem in proizvodnjo ustvarjalnih del; poudarja pa, da mora biti dokončanje enotnega digitalnega trga prednostna naloga, da bo lahko kulturna in kreativna industrija v celoti izkoristila potencial novih tehnologij za rast in delovna mesta; nadalje poudarja, da je treba izboljšati pravno varnost in zmanjšati upravno obremenitev; poziva države članice in Komisijo, naj podprejo digitalizacijo kulturnih vsebin; v zvezi s tem poudarja, da bi morala Komisija pri načrtu za digitalizacijo industrije in okvir EU za njegovo izvrševanje v celoti upoštevati posebnosti kulturne in kreativne industrije;
22. meni, da so digitalne platforme sredstvo za zagotavljanje širšega dostopa do kulturnih in ustvarjalnih del ter da kulturnemu in kreativnemu sektorju ponujajo odlične priložnosti za to, da razvijejo nove poslovne modele; poudarja, da bi bilo treba razmisliti, kako bi ta postopek lahko deloval z večjo pravno varnostjo in spoštovanjem imetnikov pravic; poudarja pomen preglednosti in zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev; v zvezi s

tem meni, da je varstvo imetnikov avtorskih pravic znotraj okvira za avtorske pravice in intelektualno lastnino nujno za zagotovitev priznavanja vrednosti in spodbujanje inovacij, ustvarjalnosti, naložb in proizvodnje vsebin;

23. poudarja, da digitalizacija in zlitje medijev ustvarja nove priložnosti za dostop, distribucijo in promocijo evropskih del in da je pomembno zagotavljati sredstva za digitalizacijo in ohranitev ter spletno dostopnost evropske kulturne dediščine;

### ***Delovni pogoji v kulturni in kreativni industriji***

24. poudarja, da je atipična zaposlitev (s krajšim delovnim časom ter pogodbami za določen čas, začasno delo in ekonomsko odvisna samozaposlitev) delavcev v kulturnem in kreativnem sektorju, zlasti v sektorju medijev in kulture, redna praksa; poudarja, da je treba odpraviti ovire, ki umetnikom in kulturnim delavcem onemogočajo mobilnost, ter podpira zahtevo Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, da naj Komisija najde ustrezen rešitev za izboljšanje mobilnosti zaposlenih v kulturni in kreativni industriji v EU in za poenostavitev vizumskih postopkov za izmenjavo informacij s tretjimi državami;
25. poziva države članice, naj razvijejo oz. uporabljajo pravni in institucionalni okvir za umetniško ustvarjanje, tako da sprejmejo oz. izvajajo vrsto skladnih in celovitih ukrepov v zvezi s pogodbami, kolektivnim zastopanjem, socialno varnostjo, zdravstvenim zavarovanjem, neposrednim in posrednim obdavčevanjem ter skladnostjo z evropskimi predpisi, da bi izboljšali mobilnost umetnikov po vsej EU;
26. je seznanjen z visokim deležem žensk v kreativnem sektorju in zlasti z razmerami samozaposlenih mater oz. tistih, ki se vračajo na trg dela (matere podjetnice);
27. opozarja na razliko med povprečnimi plačami moških in žensk v EU (16,1 % v letu 2014) in pokojninami (40,2 %) ter poudarja, da se ženske v kulturni in kreativni industriji srečujejo z enakimi ovirami kot v drugih sektorjih gospodarstva, zlasti kar zadeva razliko med plačami in pokojninami moških in žensk, dostop do financiranja, stereotipe, usposabljanje in vseživljenjsko učenje;

### ***Izobraževanje, spretnosti in usposabljanje***

28. poudarja, da imajo vsi ljudje v sebi ustvarjalni impulz in da bi bilo treba ustvarjalne spretnosti razvijati že od malega, da bi se postavili temelji za stalno obnavljanje ustvarjalnih talentov; hkrati pa ugotavlja, da je te spretnosti mogoče spodbujati v vseh življenjskih obdobjih, zlasti prek dostopnih programov vseživljenjskega učenja; spodbuja države članice, naj spodbujajo boljše poznavanje kulturne in kreativne industrije v okviru programov izobraževanja in usposabljanja, naj razvijajo poučevanje medijske pismenosti in digitalnih spretnosti ter izboljšajo svoje sisteme usposabljanja, učenja in pridobivanja kvalifikacij, da bodo učenci vseh starosti lahko pridobili celovito izobrazbo na področju ustvarjalnih disciplin;
29. opozarja, da diplomantom kulturnih in umetniških disciplin primanjkujejo medsektorske – in zlasti podjetniške – spretnosti, poleg tega pa tudi zakonodaje o avtorskih pravicah in sredstev za varstvo teh pravic ne poznajo dovolj dobro; meni, da je zato države članice in izobraževalne ustanove pomembno spodbujati k temu, da odpravijo to vrzel,

tako da prilagodijo učne programe, da bi zagotovili stalno poklicno usposabljanje ter ustvarjalno in podjetniško izobraževanje bolj vključili, s tem pa okrepili poslovne, finančne, trženjske in upravljalvske spretnosti podjetnikov, dejavnih v kreativni industriji;

30. poziva države članice, naj bolj podpirajo učitelje ter jim omogočijo, da bodo razvijali ustvarjalne in inovativne sposobnosti mladih, in sicer s posodobitvijo učnih procesov ter vključitvijo medijske pismenosti, umetnosti, glasbe, gledališča in filma v programe izobraževanja in usposabljanja; poziva države članice, naj razvijajo znanje o kulturni dediščini, umetniških praksah in umetniškem izražanju, pa tudi mehke veščine, usmerjene v ustvarjalnost in inovativnost; jih nadalje poziva, naj podpirajo sodelovanje med šolami, da si bodo izmenjevale najbolj učinkovite metode in primere prakse s področja spodbujanja ustvarjalnosti in inovacij, da bodo ljudje cenili vrednost izdelkov in storitev kreativne industrije;
31. opozarja, da lahko partnerstva z izobraževalnimi ustanovami prispevajo tudi k spodbudnemu učnemu okolju in vključevanju prikrajšanih in marginaliziranih skupin ter ponudijo priložnosti ljudem v prikrajšanih soseskah;
32. poudarja potencial kulturne in kreativne industrije pri zaposlovanju in ponovni industrializaciji ter zlasti, da je v kulturnem in kreativnem sektorju vse več priložnosti, ki jih za mlade ustvarja digitalno okolje; poziva Komisijo in države članice, naj kulturno in kreativno industrijo vključijo v pobudo za zaposlovanje mladih ter zagotovijo finančna sredstva za podpiranje poklicnih poti, podjetništvo in usposabljanja v tem sektorju, in sicer tako da oblikujejo programe vajeništva ter olajšajo mobilnost in izmenjavo prek programov mentorstva in pripravništva; zato poziva k učinkovitejši uporabi sredstev, zagotovljenih v okviru jamstva za mlade;
33. opozarja, da je eden od glavnih izzivov, s katerim se sooča sektor kulturne dediščine, postopno izumiranje tradicionalnih spretnosti in obrti; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo ohranjanje dediščine, kulturne in jezikovne raznolikosti, tradicionalnih spretnosti ter evropskega, nacionalnega, regionalnega in lokalnega tehničnega znanja in izkušenj, ohranijo in spodbujajo obrti, povezane s kulturno in kreativno industrijo, ter spodbujajo in olajšajo prenos strokovnega znanja, se bolj osredotočijo na poklicno usposabljanje in visokokvalificirano delovno silo, da bi privabile talente, vključno z odličnostjo v obrtništvu v gradbenem sektorju ter na področju ohranjanja in restavriranja; poudarja, da je zato treba negovati močne strateške vezi kulturne politike s socialnimi in produktivnimi viri;
34. poziva Komisijo, naj s kampanjami ozaveščanja in politikami, ki spodbujajo prenos znanja, opozarja na poklicne priložnosti na področju ročnih obrti in proizvodnje, povezanih s kulturnim in kreativnim sektorjem, da bi ohranili obrtniško in strokovno znanje v teh sektorjih;
35. spodbuja države članice, naj sprejmejo nadaljnje ukrepe v zvezi s pobudami programa Erasmus+, da bi tako spodbudile medsektorske pristope med različnimi področji v okviru formalnega, neformalnega in priložnostnega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja; spodbuja institucije visokošolskega in poklicnega izobraževanja, naj uvedejo programe, ki bodo združevali umetnost in kulturo, znanost, inženirstvo, tehnologijo, gospodarstvo in druga ustrezna področja; še zlasti poziva k

sprejetju ukrepov za zapolnitev vrzeli med predmeti naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika in IKT ter umetnost in oblikovanje, da bi podprli razvoj tehničnih poklicnih poti v kreativni industriji ter kreativne poklicne poti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, ki so bistvenega pomena za rast evropskega kulturnega in kreativnega sektorja; poudarja, da je treba podpirati centre odličnosti in spodbujati izmenjave med poklici v sektorju, tudi v tretjih državah, ter pritegniti in razvijati ustvarjalne talente;

36. spodbuja države članice, naj spodbujajo sodelovanje med umetniškimi šolami, izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja, univerzami in podjetji na področju kulturne in kreativne industrije, vključno z možnostmi gostovanja umetnikov v tujini v poslovnem okolju in izobraževalnih ustanovah, da bi zagotovili boljše ujemanje med ponudbo spretnosti in povpraševanjem na trgu dela in povečali konkurenčni potencial sektorja; priporoča, da se razvije izobraževanje ob delu, kot so programi dualnega izobraževanja;
37. priporoča, da se oblikujejo in sprejmejo politike za povečanje kulturnega udejstvovanja državljanov EU, ki je v številnih državah članicah še vedno na kritično nizki ravni; poudarja, da bi to prineslo koristi, tako v smislu spodbujanja bolj ustvarjalnih talentov kot zagotavljanja večje in močnejše baze povpraševanja za kulturne in ustvarjalne izdelke EU;
38. poziva, naj se oblikuje evropska nagrada za kreativno in kulturno industrijo, ki bi bila zasnovana kot francosko-nemška nagrada za kreativno in kulturno industrijo;
39. poudarja ogromen potencial inovatoric in podjetnic ter pomembno vlogo, ki jo imajo v kulturni in kreativni industriji; spodbuja države članice, naj zagotovijo ustrezno finančno podporo in usposabljanje, ter poudarja, kako pomembna sta mreženje in izmenjava primerov najboljše prakse;
40. poziva, naj se preuči možnost programov mobilnosti za mlade inovatorje, da bi spodbujali izmenjave in inovacije na področju kulture in ustvarjanja;
41. je seznanjen s sporočilom Komisije z naslovom Novi program znanj in spretnosti za Evropo – Z roko v roki za večji človeški kapital, zaposljivost in konkurenčnost in se strinja, da bosta „v hitro spreminjajočem se svetovnem gospodarstvu konkurenčnost in zmogljivost za spodbujanje inovacij v veliki meri odvisni od znanj in spretnosti“ in da ti „privlačijo naložbe in so gonilo pozitivnega cikla novih delovnih mest in rasti“ ter da „so ključ do socialne kohezije“; meni, da je treba pri pregledu okvira ključnih kompetenc in evropskega ogrodja kvalifikacij posebno pozornost nameniti ustvarjalnim spretnostim;
42. spodbuja države članice, naj izvajajo pobude, kot so „kulturni bonus“, ki ga je uvedla italijanska vlada in za katerega je namenjenih 500 EUR, na voljo pa je vsem 18-letnikom, ki zakonito prebivajo v Italiji, in se lahko uporabi samo za „dejavnosti, ki kulturno bogatijo“, kot so muzeji, galerije, arheološka območja in območja dediščine, knjige in filmi;

### ***Financiranje***



43. opozarja, da ima kulturna in kreativna industrija znatne koristi od javnega financiranja kulture, kar bistveno prispeva tudi h kulturni raznolikosti v Evropski uniji; zato poziva Komisijo in države članice, naj v okviru svojih pristojnosti še naprej zagotavljajo ustrezen proračunski delež za javno financiranje kulture;
44. poudarja, da je treba okrepiti vladne politike za podporo kulturnega in kreativnega sektorja in povečati proračune za kulturo; poudarja, da je zaradi ostrih proračunskih rezov v javnem financiranju v državah članicah resno ogroženo kulturno in kreativno udejstvovanje v Evropi;
45. je seznanjen z uspehom shem davčnih ugodnosti za kulturni in kreativni sektor, ki obstajajo v nekaterih državah članicah; zato spodbuja vse države članice, naj uvedejo te sheme, hkrati pa obsoja posebne davčne ureditve (davčna stališča), s pomočjo katerih so nekatera podjetja lahko neupravičeno zmanjšala plačevanje davkov na minimum;
46. ugotavlja, da lahko kulturna in kreativna industrija sodeluje pri vseh programih, ki jih financira EU, da pa bi se to sodelovanje lahko izvajalo v še večji meri; poziva Komisijo, naj bo njen prvi ukrep vzpostavitev enotne kontaktne točke, npr. spletnega mesta, na katerem bi lahko različni zadevni generalni direktorati tesno sodelovali, da bi izpostavili različne možnosti financiranja za kulturno in kreativno industrijo, razširjali informacije prek vseevropskih kulturnih in ustvarjalnih mrež in nacionalnih organizacij, zbirali in spodbujali primere najboljše prakse ter finančne vlagatelje in institucije bolje seznanjali s posebnostmi in različnimi izzivi kulturne in kreativne industrije, saj bi s tem povečali ozaveščenost kulturne in kreativne industrije o teh možnostih in njen dostop do finančnih sredstev;
47. poziva Komisijo, naj si prizadeva za vključevanje podpore EU za kulturno in kreativno industrijo, tudi financiranja, in v ta namen sprejme splošno in medsektorsko strategijo EU; hkrati pa poudarja, da se je treba zavedati raznolike narave kulturne in kreativne industrije in da v skladu s tem njenih posebnih sektorskih potreb glede financiranja in inovativnega okolja, zaradi česar so potrebni posebni izvedbeni načrti, kot je skupni okvir za programa Obzorje 2020 in Ustvarjalna Evropa; priznava multiplikacijski učinek, ki ga ima financiranje EU na kulturno in kreativno industrijo, zlasti v nekaterih regijah;
48. priznava pomembno vlogo neprofitnih, združenih in socialnih podjetij v kulturni in kreativni industriji, zato poziva, da je treba preprečiti vsako razlikovanje pri strukturnem in socialnem financiranju EU, ki bi lahko omejevalo upravičenost teh struktur;
49. ugotavlja, da bi bilo treba vmesni pregled večletnega finančnega okvira in poročila o izvajanju programov EU obravnavati kot medsebojno povezane elemente enega procesa; ugotavlja, da bi bilo treba vlogo in učinek kulturne in kreativne industrije na rast, zaposlovanje in teritorialno kohezijo posebej ovrednotiti in še naprej spodbujati, kar velja zlasti za programa Ustvarjalna Evropa in Obzorje 2020 ter strukturne sklade (Evropski sklad za regionalni razvoj in Evropski socialni sklad); poudarja, da bi moral biti ta proces trdna in usklajena podlaga za revizijo večletnega finančnega okvira in prihodnjo strukturo programa EU po letu 2020;
50. poziva Komisijo, naj spoštuje člen 167(4) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter

kulturno in kreativno industrijo kot del kulturnega in kreativnega sektorja določi za horizontalno prednostno nalogo v okviru shem in programov financiranja EU, zlasti programa Obzorje 2020 in programa za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSI) ter evropskih strukturnih in investicijskih skladov (ESI);

51. poziva Komisijo, naj v celoti izkoristi potencialne sinergije med politikami EU, da bi učinkovito uporabili finančna sredstva, ki so na voljo v okviru programov EU, kot so program Obzorje 2020, instrument za povezovanje Evrope, Erasmus+, program EaSI, Ustvarjalna Evropa in COSME, ter skladov ESI, da bi podprli več projektov v kulturni in kreativni industriji;
52. opozarja, da so še vedno mogoče izboljšave na področju doseganja učinkovite interakcije med skladi ESI in drugimi evropskimi programi, kar je predvideno tudi v programskem obdobju 2014–2020, kjer sta v točkah 4.6 in 6.4 Priloge I k uredbi o skupnih določbah posebej omenjena programa Erasmus+ in Ustvarjalna Evropa, in sicer z zagotavljanjem boljših informacij v vsej EU in s precej bolj odločnim izvajanjem v državah članicah in njihovih regijah;
53. poziva Komisijo, naj v luči uvodne izjave 72 Uredbe Komisije (EU) 651/2014 in sporočila Komisije z dne 19. maja 2016 spremeni in/ali zagotovi razlago, in sicer tistega njenega dela, ki se nanaša na državno pomoč za kulturo in ohranjanje kulturne dediščine, da nekateri ukrepi na področju kulturne dediščine (zlasti restavriranje in ohranjanje) ter v nekaterih primerih kulturne dejavnosti, ki se financirajo iz skladov EU ter dodatnih regionalnih skladov, ne bi bili zajeti s pojmom državne pomoči;
54. ugotavlja, da je jamstvena shema v okviru programa Ustvarjalna Evropa eden od načinov za obravnavo nujne potrebe po dostopu do financiranja inovativnih in trajnostnih projektov v kulturnem in kreativnem sektorju s posojili; opozarja na zamude pri začetku izvajanja jamstvene sheme; poudarja, da je treba povečati proračun programa Ustvarjalna Evropa in jamstvene sheme, da bi učinkovito podprli evropsko kulturno in ustvarjalno izražanje, povečali raznovrstnost upravičencev do finančnih sredstev, kulturnim izvajalcem iz vseh držav članic zagotovili enak dostop do te jamstvene sheme in povečali njihovo udeležbo v njej;
55. ugotavlja, da bi moral Evropski sklad za strateške naložbe malim in srednjim podjetjem pomagati pri premagovanju pomanjkanja kapitala in da bi se načeloma moral uporabljati za projekte, ki imajo višji profil tveganja kot projekti, podprti v okviru običajnih operacij Evropske investicijske banke<sup>1</sup>; ugotavlja, da so bila do septembra 2016 finančna sredstva dodeljena samo za nekaj projektov v kulturnem in kreativnem sektorju, ki je večinoma sestavljen iz malih in srednjih podjetij z višjo stopnjo tveganja – ter v sektorju izobraževanja ali usposabljanja, in poudarja, da si je treba kar najbolj prizadevati za izboljšanje njihove udeležbe v Evropskem skladu za strateške naložbe;
56. poziva Evropsko investicijsko banko, naj obravnava pomanjkanje finančnih sredstev Evropskega sklada za strateške naložbe za kulturno in kreativno industrijo, tako da preuči mogoče interakcije s programom Ustvarjalna Evropa in jamstveno shemo, da bi kulturni in kreativni industriji zagotovili ustrezna posojila;

---

<sup>1</sup> Uredba (EU) št. 2015/1017.

57. poziva Komisijo, države članice in Evropsko investicijsko banko, naj podprejo mešane oblike financiranja, zlasti v obliki javno-zasebnih partnerstev, da bi obravnavali in odpravili pomanjkanje lastniškega financiranja za kulturno in kreativno industrijo;
58. poziva Komisijo in države članice, naj izboljšajo investicijsko okolje in razširijo nabor finančnih instrumentov, ki so na voljo mikropodjetjem ter malim in srednjim podjetjem v kulturnem in kreativnem sektorju, z novimi in inovativnimi shemami financiranja, na primer mikrokrediti, vračljivimi prispevki, množičnim financiranjem, financiranjem tveganega kapitala, semenskim financiranjem in tveganim kapitalom; ugotavlja, da lahko različni modeli množičnega financiranja in vlaganja postanejo trdno sredstvo za financiranje kulturnih in ustvarjalnih projektov in kot takšni dobrodošlo dopolnilo tradicionalnih virov finančne podpore za kulturno in kreativno industrijo kot celoto; zato poziva Komisijo in države članice, naj še naprej spremljajo in spodbujajo razvoj trga množičnega financiranja, vključujejo javne institucije, bolje izkoriščajo možnosti institucionalnega množičnega financiranja, usklajujejo različne zakonodajne pristope, zagotavljajo ustrezno jasnost o uporabi predpisov EU, razvijajo primere najboljše prakse in izboljšujejo regulativni okvir, tako da odpravijo bremena in/ali po potrebi pripravijo nov regulativni instrument; vseeno opozarja, da to ne more nadomestiti trajnostnega javnega in zasebnega financiranja za kulturno in kreativno industrijo;
59. meni, da je treba izboljšati vlogo javnih investicijskih bank v kulturnem in kreativnem sektorju, in sicer tako, da bi malim in srednjim podjetjem omogočili boljši dostop do posojil, podjetjem pa pomagali, da povečajo svoj tržni delež in izvozno dejavnost;
60. meni, da je treba za izboljšanje dostopa kulturne in kreativne industrije do finančnih sredstev razviti strokovno znanje in izkušnje pri prepoznavanju in ocenjevanju vrednosti neopredmetenih sredstev, ki se lahko uporabijo kot zavarovanje; poudarja, da je treba finančne vlagatelje in institucije bolje seznaniti s posebnostmi in različnimi izzivi kulturne in kreativne industrije, za katero se smatra, da je povezana z višjo stopnjo tveganja; v zvezi s tem pozdravlja, da je Komisija v jamstveno shemo programa Ustvarjalna Evropa vključila program usposabljanja za finančne posrednike, saj bi to lahko izboljšalo sposobnost kulturne in kreativne industrije, da pristopi k zunanjim vlagateljem in jih prepriča; kljub temu meni, da je koristno oceniti uspešnost te sheme in jo – v primeru pozitivne ocene – razširiti tudi na druga področja politike;
61. zato poziva k spodbujanju t. i. protokolov o sredstvih intelektualne lastnine, ki bi olajšali vrednotenje pravic intelektualne lastnine, ter poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ustrezne mehanizme, da bi povečali dobičkonosnost pravic intelektualne lastnine in priznavanje celotne vrednosti, ki jo imajo kot sredstva;
62. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

## OBRAZLOŽITEV

### Uvod

Kultura, umetnost in ustvarjalnost – te ustvarjajo resnično podobo Evrope in so njen adut v svetu!

V Evropi 21. stoletja, v času prehoda na digitalno gospodarstvo, kulturna in kreativna industrija vse bolj nadomešča tradicionalne proizvodne procese in tradicionalne vrednostne verige. V današnjem času sta proizvodnja kakovostnih vsebin ter zmožnost ustvarjanja inovacij, pripovedovanja, domišljanja in vzbujanja čustev naše najdragocenejše surovine. Te zmožnosti je negovati, podpirati, spodbujati in braniti.

Kulturna in kreativna industrija je industrija, ki temelji na kulturnih vrednotah ter na ustvarjalnosti, spretnostih in nadarjenosti posameznika ter lahko z ustvarjanjem vrednosti iz intelektualne lastnine ustvarja premoženje in delovna mesta. Po mnenju sopročevalcev industrija vključuje sektorje, ki so odvisni od kulturnih in ustvarjalnih vložkov, in sicer arhitekturo, arhive in knjižnice, umetnostne obrti, avdiovizualno področje (vključno s filmom, televizijo, videoigami in multimedijo), kulturno dediščino, oblikovanje, sektor oblikovanja, ki temelji na ustvarjalnosti, in luksuznih izdelkov, festivale, glasbo, uprizoritvene umetnosti, knjige in založništvo ter radio in vizualne umetnosti.

Evropska kulturna in kreativna industrija ima svoje korenine in dušo v edinstvenosti evropske kulture in umetnosti, ki izhaja iz 3000-letne skupne kulturne dediščine. V nasprotju z drugimi industrijami je za kulturno in kreativno industrijo značilna njena dvojna vrednost: Ima ključno vlogo pri ohranjanju in spodbujanju evropske kulturne in jezikovne raznolikosti, krepi občutek evropske in regionalne identitete, prispeva k prenosu znanja in vrednot ter varuje snovno in nesnovno evropsko dediščino za sedanje in prihodnje generacije. Obenem je konkretno orodje za socialno kohezijo, saj pomembno prispeva h gospodarstvu EU v smislu zaposlovanja, naložb, rasti in inovacij ter h konkurenčnosti Evrope na svetovni ravni.

Zato je strateško vse pomembnejše, da se podpira inovativna evropska kulturna in kreativna industrija, osredotočena na raziskave, saj lahko ohrani jezikovno in kulturno raznolikost in pluralizem, zlasti ob upoštevanju konvergentnega in globaliziranega trga, pa tudi ponudbo inovativnih in visokokakovostnih storitev.

Po zeleni knjigi Evropske komisije iz leta 2010<sup>1</sup> je bilo v zadnjih letih izvedenih veliko sektorskih študij in konferenc, Komisija je objavila številna sporočila, Evropski parlament pa resolucije, ki izpostavljajo, da sta kulturna in kreativna proizvodnja izvor današnje vrednostne verige. A to poročilo je prvo skupno poročilo odborov CULT in ITRE – združuje kulturni in gospodarski potencial sektorja, tako da izpostavlja področja, ki bi morala biti stebri evropske industrijske politike za kulturno in kreativno industrijo.

Za prihodnost kulturne in kreativne industrije se še posebej zanimata Odbor za kulturo in izobraževanje (CULT), ki je v zadnjih letih pripravil več poročil o tej temi<sup>2</sup>, in Odbor za

---

<sup>1</sup> COM(2010)0183

<sup>2</sup> Glej na primer resolucijo z dne 12. maja 2011 o izkoriščanju potenciala kulturnih in ustvarjalnih industrij in resolucijo z dne 12. septembra 2013 o spodbujanju evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev kot virov gospodarske rasti in delovnih mest ([T7-0368/2013](#)).

industrijo, raziskave in energetiko (ITRE), ki je odgovoren za industrijsko politiko Unije in z njo povezane ukrepe ter za uporabo novih tehnologij, vključno z ukrepi, povezanimi z malimi in srednjimi podjetji. Te sektorje povezuje to, da vsi trgujejo z ustvarjalnimi dobrinami v obliki intelektualne lastnine. Zaradi raznolikosti in kompleksnosti sektorja je izkoriščanje celotnega potenciala kulturne in kreativne industrije velik izziv.

Soporočevalca menita, da je potrebno usklajeno delovanje na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter ravni EU, da se izkoristi celoten potencial sektorja. Soporočevalca na podlagi podrobne analize sektorja in njegovih izzivov predlagata vrsto ukrepov in politik, ki so kratkoročno in dolgoročno osredotočene na sedem ključnih dejavnikov politike ter so osrednji del tega poročila:

- zbiranje zanesljivih statističnih podatkov in podatkov na podlagi obsežne opredelitve, da se zagotovi ozaveščanje o značilnostih in potrebah sektorja;
- spremljanje razvoja sektorja, da se oblikujejo ustrezne rešitve za kulturno in kreativno industrijo;
- spodbujanje inovacij in podjetništva v kulturni in kreativni industriji s spodbujanjem sodelovanja z drugimi sektorji in politikami (povezovanje);
- izboljšanje dostopa do finančnih sredstev in podpiranje novih poslovnih modelov;
- uporaba že obstoječe zbirke orodij na evropski ravni ter usklajeno združevanje vseh obstoječih instrumentov in pobud;
- razvoj spretnosti, vključno s poslovnimi spretnostmi;
- obravnava spreminjajočih se potreb po spretnostih in odprava pomanjkanja ustreznih spretnosti.

### **Gospodarski in socialni pomen kulturne in kreativne industrije**

Po vsem svetu se kulturna in kreativna industrija šteje za velik, naraščajoči del svetovnega gospodarstva. Vse bolj je priznana kot pomembna industrija, ki ustvarja delovna mesta in premoženje, zlasti v EU: v skladu z nedavno študijo, ki jo je naročila Evropska komisija, kulturna in kreativna industrija (brez sektorja luksuznih izdelkov) zajema 11,2 % vseh zasebnih podjetij in 7,5 % vseh zaposlenih v celotnem gospodarstvu. Na splošno kulturna in kreativna industrija obsega več kot tri milijone podjetij, ki zaposlujejo več kot 12 milijonov oseb (brez sektorja luksuznih izdelkov). V smislu dodane vrednosti kulturna in kreativna industrija (brez sektorja luksuznih izdelkov) ustvari 5,3 % celotne evropske bruto dodane vrednosti<sup>1</sup>. Sektor luksuznih izdelkov pa zaposluje približno 1,7 milijona oseb. Njegova vrednost v smislu prodaje blaga in storitev znaša 547 milijard EUR oz. približno 4 % nominalnega BDP EU.

Posebnost kulturne in kreativne industrije je, da je most med umetnostjo, kulturo,

---

<sup>1</sup> Študija *Boosting the competitiveness of cultural and creative industries for growth and jobs* (Spodbujanje konkurenčnosti kulturne in kreativne industrije za rast in delovna mesta). Sklic na študijo bo vstavljen po objavi študije.

gospodarstvom in tehnologijo. Poleg tega je za kulturno in kreativno industrijo značilno, da zagotavlja delovna mesta, ki jih je težko prenesti v tujino, saj so povezana s posebnimi kulturnimi in zgodovinskimi spretnostmi ter vezana na posamezna ozemlja in tradicije in jih ta določajo. Pomembno je, da ta industrija bolj kot vsi drugi sektorji prispeva k zaposlovanju mladih in žensk. Izkazalo se je, da je bila kulturna in kreativna industrija po krizi leta 2008 tudi odpornejša od drugih sektorjev, pa tudi, da lahko opazno pozitivno vpliva na druge industrijske sektorje, kot so turizem, maloprodaja in digitalne tehnologije.

Kljub temu doslej še ni bila vzpostavljena resnična in usklajena industrijska politika na ravni EU. Pripraviti je treba celovito industrijsko strategijo na evropski ravni, ki bo upoštevala vse posebnosti kulturne in kreativne industrije ter spremenila izzive, kot sta digitalizacija in pregled pravil o avtorskih pravicah, v novo rast in delovna mesta, tako da se bo vzpostavil uravnotežen pravni okvir. S celovitim pristopom si moramo prizadevati za dolgoročen razvoj kulturne in kreativne industrije, ki lahko zagotovi trajno politično in regulativno podlago za današnjo in prihodnjo kulturno in kreativno industrijo ter ki upošteva razvoj, spodbujanje in varstvo kulturne in kreativne industrije kot strateški cilj in splošno prednostno nalogo politike EU.

### **Opredelitev kulturne in kreativne industrije ter statistični podatki za resnično evropsko razvojno politiko**

Eden od dejavnikov, ki zagotovo prispeva k premajhni ozaveščenosti o dejanskem gospodarskem potencialu kulturne in kreativne industrije ter posledičnemu pomanjkanju posebnih politik za njeno podporo, je dejstvo, da ni jasno določeno, kaj „kulturna in kreativna industrija“ je.

Medtem ko je večina področij *kulturne* industrije opazen steber sektorja in jih je zato lahko klasificirati v okviru nje (umetnostna dediščina in spomeniki, arhivi, knjižnice, knjige, založništvo in tiskani mediji, vizualne umetnosti, arhitektura, uprizoritvene umetnosti, multimedija in avdiovizualne storitve), je to pri *kreativni* industriji manj očitno, saj je lahko vsaka inovativna dejavnost ustvarjalna in odvisna od ustvarjalnega vložka.

Soporočevalca upoštevata sporočilo Evropske komisije<sup>1</sup> iz leta 2012, v katerem je kreativna industrija opredeljena kot „industrije, ki kot vložek uporabljajo kulturo in imajo kulturno razsežnost, njihovi rezultati pa so po večini funkcionalni. Te industrije zajemajo arhitekturo in oblikovanje“<sup>2</sup>. Ob upoštevanju te opredelitve in najnovejše študije, ki jo je izvedel izvršilni organ<sup>3</sup>, ki v svoji opredelitvi kulturne in kreativne industrije poleg osrednje kulturne in kreativne industrije (mode in oblikovanja) upošteva tudi sektor luksuznih izdelkov, soporočevalca predlagata novo, širšo in obsežnejšo opredelitev kulturne in kreativne industrije. Menita, da bo standardizirana opredelitev pojmov v pomoč pri boljšem spremljanju razvoja sektorja in da se bodo zato lahko razvile prilagojene rešitve politike za kulturno in kreativno industrijo. Opredelitev, ki jo predlagata soporočevalca, vključuje tradicionalne sektorje ter sektorja mode, ki temelji na ustvarjalnosti, in luksuznih izdelkov zaradi njunega posebnega kulturnega vložka, kreativnih impulzov, ki so značilni za začetno fazo proizvodnje,

---

<sup>1</sup> COM(2012)0537.

<sup>2</sup> COM(2010)0183, str. 6.

<sup>3</sup> Študija *Boosting the competitiveness of cultural and creative industries for growth and jobs* (Spodbujanje konkurenčnosti kulturne in kreativne industrije za rast in delovna mesta). Sklic na študijo bo vstavljen po objavi študije.

ter njune zmožnosti ustvarjanja vrednosti.

Sektorja mode in luksuznih izdelkov ne prispevata le k spodbujanju in širjenju evropske odličnosti, temveč pomembno prispevata k ohranjanju evropskega tehničnega znanja in izkušenj, edinstvenemu izrazu znanja in večstoletnih spretnosti, ki jih je težko posnemati in ki resnično predstavljajo evropsko dodano vrednost, saj sta odvisna od velikega kulturnega in ustvarjalnega vložka.

### **Kulturna in kreativna industrija kot ambasadorica evropstva**

To pa še ni vse. Kultura ima lahko ključno vlogo pri krepitvi mednarodnih partnerstev, in sicer ne le v okviru svojih tradicionalnih oblik, temveč tudi skozi kulturno in kreativno industrijo. Ta industrija prispeva k „mehki moči“ Evrope, saj na svetovni ravni predstavlja evropske vrednote (kot so kakovost, odličnost, obrtništvo, ustvarjalnost in kultura). Opozoriti je treba, da je po podatkih Eurostata vrednost celotnega izvoza EU (vseh izdelkov) leta 2014 znašala 1 703 milijarde EUR, kar je 15,9 % celotne svetovne trgovine. Od tega izvoz kulturnih dobrin znaša 27,3 milijarde EUR (1,6 %), 209,1 milijarde EUR (12,3 %) pa izvoz blaga, povezanega z modo. Sektor luksuznih izdelkov zajema 18 % evropskega izvoza, njegova vrednost pa znaša približno 308 milijard EUR.

Zato je EU že financirala številne projekte v kulturni in kreativni industriji, kot so mreže ustvarjalnih središč, program *ACP Cultures+* ter programi za podpiranje kulturnega upravljanja in spodbujanje medkulturnega dialoga. Podpore zagotavljata tudi programa Ustvarjalna Evropa in Obzorje 2020, ki podpirata raziskave o kulturni diplomaciji ter dejavnosti v zvezi s kulturno dediščino, ki spodbujajo kulturno in kreativno industrijo ter medkulturni dialog.

Ker se Evropska komisija zaveda pomembnosti tega instrumenta, je nedavno objavila sporočilo z naslovom *EU Strategy for international cultural relations* (Strategija EU za mednarodne kulturne odnose), ki spodbuja kulturno sodelovanje EU in partnerskih držav ter dialog in medsebojno razumevanje, da bi oblikovali dolgoročne odnose z državami po vsem svetu.

### **Izobraževanje in usposabljanje**

Ustvarjalnost, navdih in domišljija temeljijo na kulturi in umetnosti v vseh njunih oblikah in bi morali biti tudi sestavni del izobraževanja.

Zato je države članice nujno treba opomniti, naj izobraževanje o umetnosti, glasbi, gledališču in filmu vključijo v šolske učne načrte, saj so ključni dejavnik za spoznavanje kulturne dediščine, umetniških praks in izražanj ter pridobivanje mehkih veščin, ki temeljijo na ustvarjalnosti in inovativnosti. Izobraževanje poteka najprej v družini, pa tudi in predvsem v šolskih sistemih, poleg tega pa nanj vplivajo tudi množični mediji. Formalno in neformalno izobraževanje in usposabljanje zato nista le osnovna pogoja za negovanje ustvarjalnosti, ki je duša kulturne in kreativne industrije, temveč tudi spodbujata povpraševanje po kakovostnih vsebinah in domiselnih izdelkih.

Usklajena politika za kulturno in kreativno industrijo je zato odvisna od razvoja tesnega sodelovanja kulturne in kreativne industrije ter socialnih partnerjev na področju izobraževanja in poklicnega usposabljanja.

Spodbujati je treba medsektorske pristope med različnimi področji formalnega in neformalnega učenja. Za to so potrebne večje sinergije med visokošolskimi institucijami, ki se lahko na primer dosežejo s skupnimi programi, ki združujejo umetnost in kulturo, znanost, inženirstvo in tehnologijo, ter s podpiranjem centrov odličnosti, ki razvijajo profile delavcev, pomembnih za obstoj sektorja, in lahko privabljajo študente iz različnih držav članic in razvijajo mednarodne projekte. Primeri najboljše prakse nekaterih držav članic pa kažejo, da je treba podpirati razvoj izobraževanja ob delu.

V zvezi s sektorjema mode in luksuznih izdelkov je treba omeniti, da so zanj značilne velike industrijske skupine, hkrati pa sta odvisna od sodelovanja z malimi in srednjimi podjetji, mikropodjetji in tradicionalnimi obrtni. Številnim sektorjem v kulturni in kreativni industriji bi zagotovo koristili finančna podpora in finančna sredstva, ki jih Evropska unija nameni podpori njihovega razvoja.

Po drugi strani je treba obravnavati vrzel med potrebami industrije in razpoložljivostjo visokokvalificirane delovne sile na ravni EU, kot to izpostavljajo različni evropski deležniki<sup>1</sup>. To pomeni, da je prednostna naloga v sektorjih mode in luksuznih izdelkov oblikovanje novih politik, da bi zaščitili in spodbujali tradicionalno evropsko tehnično znanje in izkušnje ter umetnostne obrti, povezane s kulturno in kreativno industrijo, z izboljšanjem in spodbujanjem poklicnega usposabljanja in visokokvalificirane delovne sile. S tem bi privabili nadarjene posameznike z novimi spretnostmi, kot na primer pri obrteh „odličnosti“ ali „vmesnimi profili delavcev“ v gradbeni industriji, za ohranjanje in restavriranje.

Soporočevalca tudi izpostavljata, kako lahko sodelovanje izobraževalnega sektorja ter kulturne in kreativne industrije prispeva k obnovi mest in prihodnji evropski konkurenčnosti. To povečuje privlačnost regij in mest ter pomaga ustvarjati spodbudno učno okolje, ki je zlasti primerno za pomoč brezposelnim mladim, predvsem iz marginaliziranih skupnosti in ogroženih sosesk, pri pridobivanju poklicnih spretnosti, s čimer se izboljšujejo njihove zaposlitvene možnosti v sektorjih, ki potrebujejo kvalificirano delovno silo.

Industrija kot celota ima pomembno vlogo pri obravnavi vprašanja brezposelnosti mladih. Po podatkih nedavne študije kulturna in kreativna industrija zaposluje več mladih med 15. in 29. letom starosti kot kateri koli drug gospodarski sektor (19,1 % celotne zaposlenosti v kulturnem in kreativnem sektorju v primerjavi z 18,6 % v preostalem gospodarstvu)<sup>2</sup>. Zaradi bega možganov v Evropi v zadnjih desetletjih bi bili dodatno spodbujanje in naložbe v kulturno in kreativno industrijo koristni za ustvarjanje novih delovnih mest in boj proti visoki stopnji brezposelnosti mladih, saj se številni mladi odločijo za študij na tem področju. Kulturna in kreativna industrija ima torej potencial, da, kar zadeva zaposlovanje mladih in ponovno industrializacijo, zagotovi prenos znanja in tradicionalnih obrtniških spretnosti ter ohrani gospodarsko, zgodovinsko in družbeno okolje, od katerega je kulturna in kreativna industrija odvisna.

Po mnenju soporočevalcev bi se morale Komisija in države članice v programih za rast in delovna mesta v EU (kot so pobuda za zaposlovanje mladih in nedavno predstavljeni Novi program znanj in spretnosti) posebno osredotočiti na kulturno in kreativno industrijo ter

---

<sup>1</sup> ECCIA (2014) *The contribution of the high-end cultural and creative industries to the European economy* (Prispevek vrhunske kulturne in kreativne industrije h gospodarstvu EU).

<sup>2</sup> *Cultural times - the first global map of cultural and creative industries* (Kulturni čas – prva svetovna predstavitev kulturne in kreativne industrije), december 2015.



zagotoviti finančna sredstva, s katerimi bi spodbujali poklicne poti in usposabljanje v tej industriji. Poleg tega bi morale Komisija in države članice spodbujati kampanje ozaveščanja o poklicnih priložnostih v tej industriji, ki ustvarja evropska delovna mesta in spodbuja prenos znanja, da bi ohranili obrtništvo v tem strateško pomembnih sektorjih.

### **Avtorske pravice in ponarejanje v kulturni in kreativni industriji**

Avtorske pravice so za kulturno in kreativno industrijo to, kar so patenti za industrijo in tehnologijo. Varstvo avtorskih pravic je bistveno za preživetje kreativne industrije.

Čeprav je potrošnja ustvarjalnih vsebin večja kot kdaj koli prej (pomislite na rekordne ravni z zvezi z glasbo), zlasti pri storitvah, kot so platforme za vsebine, ki jih naložijo uporabniki, in storitvah združevanja vsebin, kreativna industrija (med drugim imetniki pravic, umetniki in producenti) na podlagi tega povečanja ni zabeležila primerljivega povečanja svojih prihodkov.

To je povzročilo tako imenovano vrednostno razliko, pri kateri storitve v okviru platform ohranijo vrednost kulturnih in ustvarjalnih del, ki se odvzame ustvarjalcem. Prenos vrednosti je ustvaril neučinkovit in nepošten trg ter ogrozil dolgoročno zdravje kulturne in kreativne industrije v EU ter uspešnost enotnega digitalnega trga.

Soporočevalca zato pozivata Komisijo, naj ob upoštevanju predloga za reformo avtorskih pravic opredeli pravne rešitve za spletne storitve, s katerimi bo odpravila to izkrivljanje trgov in bodo prilagojene tako ustvarjalcem in imetnikom pravic kot tudi potrošnikom. Oprostitve odgovornosti se lahko uporabljajo le za resnično nevtralne in pasivne ponudnike spletnih storitev in ne za storitve, ki imajo dejavno vlogo pri distribuciji, spodbujanju in monetarizaciji vsebin na račun ustvarjalcev.

Poleg tega sta sektorja luksuznih izdelkov in mode izpostavljena obsežnemu ponarejanju, obseg katerega se še povečuje in je zaskrbljujoč v smislu izgubljenega prihodka za industrijo in posledične izgube delovnih mest ter težav, povezanih z zdravjem in varstvom potrošnikov. Na resnost problema kažejo podatki za leto 2013, v skladu s katerimi je do 2,5 % mednarodne trgovine predstavljal trgovina s ponarejenim in piratskim blagom ter do 5 % uvoza samo v EU oz. kar 85 milijard EUR.

Soporočevalca menita, da je poleg jasne opredelitve, ki bi zajemala vse sektorje, povezane s kulturno in kreativno industrijo, enako pomembna tudi razpoložljivost primerljivih in zanesljivih statističnih podatkov. Dejstvo je, da za kulturno in kreativno industrijo vsaka država članica uporablja svojo lastno klasifikacijo. Zato je bistveno, da se na ravni EU sprejme posodobljen okvir za industrijo in se opazujejo spremembe skozi čas. Cilj bi moral biti opredelitev posebnih kazalnikov, s katerimi bi merili rezultate politik za spodbujanje industrije.

### **Kulturna in kreativna industrija: dostop do financiranja in finančnih sredstev EU**

Prilagojene rešitve so potrebne zlasti na področju finančnih sredstev in financiranja. Kulturna in kreativna industrija vključuje številne sektorje, ki bi morali in bi zagotovo tudi lahko bolje izkoristili finančno podporo in finančna sredstva, ki jih Evropska unija nameni njihovem razvoju in inovativnim prispevkom.

Medtem ko regije zelo uspešno razvijajo grozde ter regionalno in čezmejno sodelovanje v

kulturni in kreativni industriji in se podjetja v tej industriji štejejo za najbolj inovativna ter sodelujejo pri programih raziskav in inovacij, še vedno ni dovolj podatkov o tem, koliko projektov se financira in kateri projekti so to. Opredeliti je treba posebne kazalnike za spremljanje in analizo kulturnega, ekonomskega in družbenega učinka politik in regulativnih predlogov, povezanih s kulturno in kreativno industrijo.

Čeprav lahko subjekti iz kulturne in kreativne industrije predložijo vloge za vse programe, bi se stopnja udeležbe lahko povečala in bi se tudi morala povečati. Podpora kulturne in kreativne industrije bi morala biti prednostna naloga politike v okviru skladov ESI, pobude Obzorje 2020 in večletnega finančnega okvira kot celote. Zlasti v okviru raziskovalnega programa Obzorje 2020 in strukturnih skladov bi bilo treba v celoti izkoristiti potencialne sinergije med politikami EU. Tako bi lahko učinkovito uporabili finančna sredstva, ki so na voljo v okviru programov EU, in dosegli cilje, katerim so bila namenjena.

Zato bi bilo treba vmesni pregled večletnega finančnega okvira in poročila o izvajanju programov EU obravnavati kot medsebojno povezane elemente enega procesa. Sheme financiranja bi morale biti bolj usklajene s prednostnimi nalogami evropske politike, kot je podpiranje trajnostne rasti, ki temelji na inovacijah, in kakovostnih delovnih mest. Vrednotenje trenutnega stanja programov in njihovih proračunskih potreb zagotavlja trdno in usklajeno podlago za revizijo večletnega finančnega okvira in prihodnjo strukturo programa EU po letu 2020.

Ta pristop ne sme biti omejen na programe, ki jih neposredno upravlja Evropska komisija, temveč jih mora ustrezno presegati: Evropski sklad za strateške naložbe je bil vzpostavljen zato, da pomaga malim in srednjim podjetjem premostiti pomanjkanje kapitala, in načeloma podpira projekte, ki imajo višji profil tveganja kot projekti, podprti v okviru običajnih operacij Evropske investicijske banke<sup>1</sup>. Financiranje kulturne in kreativne industrije je ena od prednostnih nalog iz uredbe o ustanovitvi Evropskega sklada za strateške naložbe. Toda po podatkih iz maja 2016 (več kot eno leto po začetku izvajanja načrta) se projektom v kulturni in kreativni industriji ali projektom v sektorju izobraževanja in usposabljanja, ki ju večinoma sestavljajo mala in srednja podjetja z višjo stopnjo tveganja, finančna sredstva še niso odobrila. Evropske institucije, med drugim Evropska investicijska banka, bi morale preučiti mogoče interakcije med Evropskim skladom za strateške naložbe in programom Ustvarjalna Evropa (vključno z jamstveno shemo), da bi kulturni in kreativni industriji zagotovili ustrezna posojila.

Evropski sklad za strateške naložbe je za kulturno in kreativno industrijo zagotovo pomemben zato, ker lahko v industrijo privabi zasebne vlagatelje ter spodbuja sheme tveganega kapitala in financiranja tveganja. A v skladu z raziskavo, ki jo je leta 2013 izvedla Komisija, se kulturna in kreativna industrija sooča z ovirami pri dostopu do finančnih sredstev, saj so zanjo značilne nekatere izrazite posebnosti, med drugim na primer težave pri ocenjevanju tveganj in vrednotenju nematerialnega premoženja, na primer pravic intelektualne lastnine.

Zato je treba za izboljšanje dostopa kulturne in kreativne industrije do finančnih sredstev razviti sheme financiranja tveganja ter zagotoviti strokovno znanje in izkušnje v zvezi z ocenjevanjem vrednosti neopredmetenih sredstev, ki se lahko uporabljajo tudi kot zavarovanje. Tako strokovno znanje in izkušnje so potrebni tako v mikropodjetjih ter malih in srednjih podjetjih kot v finančnih institucijah. Komisija in države članice bi morale sprejeti mehanizme, s katerimi bi lahko povečale to dobičkonosnost pravic intelektualne lastnine in

---

<sup>1</sup> Uredba (EU) št. 2015/1017.

priznavanje celotne vrednosti, ki jo imajo kot sredstva.

Uspeh je sam po sebi dobra stvar in se ga je treba veseliti. Toda na splošno se evropski podjetniki in vlagatelji ne bi smeli obremenjevati z negativno konotacijo, povezano z neuspehom, in sprejeti tveganje neuspeha kot pomemben korak učnega procesa v podjetništvu.

### **Sklep**

Soporočevalca menita, da ima kulturna in kreativna industrija ključno vlogo pri ponovni industrializaciji Evrope, da spodbuja rast in ima strateški položaj za ustvarjanje inovativnih zunanjih učinkov na druge industrijske sektorje, kot so turizem, maloprodaja in digitalne tehnologije. Poleg tega menita, da bi lahko imela EU vodilno vlogo pri spodbujanju pomembnega pozitivnega učinka kreativne industrije v celotni Evropi, s katerim bi spodbujali tudi politike, ki slavijo najbolj edinstveni adut Evrope – njeno kulturo.

14.10.2016

## **MNENJE ODBORA ZA PRAVNE ZADEVE**

za Odbor za industrijo, raziskave in energetiko  
Odbor za kulturo in izobraževanje

o skladni politiki EU za kulturno in kreativno industrijo  
(2016/2072(INI))

Pripravljalnica mnenja: Therese Comodini Cachia

### **POBUDE**

Odbor za pravne zadeve poziva Odbor za industrijo, raziskave in energetiko ter Odbor za kulturo in izobraževanje kot pristojna odbora, da v svoj predlog resolucije vključita naslednje pobude:

1. poudarja, da kulturna in ustvarjalna industrija deluje v okolju, ki se nenehno razvija in ga obvladujeta razvoj ter uporaba digitalne informacijske in komunikacijske tehnologije na svetovni ravni;
2. ponavlja, da kulturna in kreativna industrija temelji na ustvarjalnosti posameznika, kulturnih vrednotah, veščinah in nadarjenosti, na podlagi katerih lahko z ustvarjanjem vrednosti iz intelektualne lastnine ustvarja blagostanje in delovna mesta;
3. poudarja, da je kulturna in ustvarjalna industrija s prometom v višini 535,9 milijard EUR in zagotavljanjem 7,1 milijona delovnih mest pomembna za stabilnost in dolgoročno konkurenčnost evropskega gospodarstva;
4. poudarja, da kulturna in ustvarjalna industrija ne zagotavlja le kulturne raznolikosti, ampak tudi medijski pluralizem in ekonomsko vzdržnost Evropske unije;
5. ugotavlja, da je kulturna in ustvarjalna industrija strateškega pomena za gospodarski razvoj in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest v EU;
6. poudarja, da bi bilo treba pri oblikovanju pravne opredelitve kulturne in ustvarjalne industrije v Evropi upoštevati nova kulturna in ustvarjalna gibanja, ki obstajajo v današnji družbi, ter spremembe in možnosti, ki jih lahko digitalna tehnologija še naprej ponuja, ter da bi se morale vse opredelitve nanašati na dela, vključno z blagom in storitvami, ki nastanejo v umetniškem, kulturnem ali ustvarjalnem procesu in jih je

mogoče zaščititi kot pravice intelektualne lastnine, ne da bi omejevali procese, pri katerih se ta dela ustvarijo ali izdelajo;

7. zato meni, da je treba imetnike pravic v zakonodajnih okvirih za avtorske pravice in intelektualno lastnino zaščititi s priznavanjem vrednot in spodbujanjem inovacij, ustvarjalnosti, naložb in izdelave vsebin, hkrati pa prilagajanjem neprestanemu tehnološkemu napredku in bodočim digitalnim platformam;
8. poudarja, da EU kulture ne bi smela obravnavati zgolj z vidika notranjega trga, konkurenčnosti ali trgovinske politike, ampak bi morala postati del evropske politike sodelovanja in razvoja, pri tem pa upoštevati posebne značilnosti kulturnega spektra EU; poziva Komisijo, naj okrepi vezi med kulturnim sektorjem, usposabljanjem ter kulturno in ustvarjalno industrijo, razmisli o tem, da bi določila evropski pravni okvir za nastanek pripravništva v kulturni in ustvarjalni industriji v državah članicah EU ter okreplila potencial malih in srednjih podjetij v kulturnih ustvarjalnih sektorjih;
9. meni, da digitalno okolje ponuja nove možnosti za ustvarjanje in izdelavo kulturnih in ustvarjalnih del ter za njihovo širjenje, izkoriščanje in zagotavljanje dostopnosti širši javnosti, neodvisno od fizičnih in geografskih omejitev, občasno ceneje in z manj vstopnih ovir; vendar ugotavlja, da bi lahko bili avtorji in ustvarjalci, ki imajo omejene vire, zaradi vse bolj povezanega in digitaliziranega foruma pri delovanju na širšem konkurenčnem področju finančno zapostavljeni;
10. meni, da so se z digitalno tehnologijo pojavile možnosti za ustvarjanje različnih vrst umetniških del ali prakse, pri katerih je digitalna tehnologija bistvena prvina ustvarjalnega procesa;
11. pri tem opozarja, da v kulturni in ustvarjalni industriji prevladujejo mikro-, mala in srednja podjetja ter samostojni delavci, ki imajo omejen dostop do infrastrukture, virov in sredstev ter omejeno pogajalsko moč v primerjavi s spletnimi ponudniki digitalnih izdelkov in drugimi posredniki, ki obvladujejo trg, kar še posebej velja za umetnike in ustvarjalce, ki delujejo zunaj prevladujočih kulturnih in jezikovnih trendov; pri tem zagovarja potrebo po oblikovanju uravnoteženega pravnega okvira, ki bo upošteval posebnosti sektorja in zagotovil primerne popravne pravne rešitve, s katerimi bi se povečala pogajalska moč ustvarjalcev;
12. poudarja, da neprestane digitalne inovacije spodbujajo kulturno in ustvarjalno industrijo k temu, da razmisli o svojih poslovnih modelih in jih preoblikuje; je zaskrbljen, ker se ekonomska vrednost vsebine, ki jo je treba znova opredeliti, v večini obstoječih poslovnih modelov pojavi na več točkah vrednostne verige, vendar jo je mogoče prestaviti bolj na konec te verige, s čimer bi postal sistem, preko katerega ustvarjalna skupnost črpa vrednote iz vsebine, vključno s poštenim plačilom za avtorje in ustvarjalce, bolj celovit; hkrati ugotavlja, da ustvarjalna skupnost trpi izgube tudi zaradi kršitev avtorskih pravic, na primer piratstva, ter zaradi težav z neprestanimi spremembami spletnega okolja in izzivov za obstoječe poslovne modele;
13. poudarja pomen novega digitalnega okolja za razvoj kulturne in ustvarjalne industrije, saj se z njim večja prepoznavnost ustvarjalcev in se jim omogoča, da so stalno v stiku s svojim občinstvom in potrošniki; zato meni, da bi se bilo treba pred vzpostavitvijo kakršnega koli pravnega okvira posvetovati z vsemi akterji, ki so prisotni v vrednostni

verigi;

14. meni, da se z digitalnimi platformami zagotavlja širši dostop do kulturnih in ustvarjalnih del ter da je treba preučiti, kako bi v tem procesu povečali pravno varnost in spoštovanje pravic imetnikov;
15. poziva Komisijo, naj v trenutno razpravo o avtorskih pravicah vključi vprašanje prenosa vrednot;
16. poziva Komisijo, naj oblikuje evropsko kulturno strategijo v digitalni dobi, ki bo skladna z vsemi politikami EU, tudi davčno politiko;
17. poziva Komisijo, naj učinkovito in sorazmerno z različnimi povezanimi pravicami reši vprašanje kroženja digitalnih vsebin, med drugim s spodbujanjem boljšega sodelovanja med organi držav članic in industrijo ter z uvedbo privlačnih pravnih ponudb z obsežnim katalogom in čezmejno razpoložljivostjo, hkrati pa upošteva načelo teritorialnosti; Komisijo tudi poziva, naj preuči različne možnosti, pri čemer naj se osredotoči na pogodbe o avtorskih pravicah, da bi izboljšala pošteno plačilo za avtorje in ustvarjalce ter tako nagradila ustvarjalnost in inovacije, hkrati pa spodbudila k preglednosti v vrednostni verigi avtorskih pravic v digitalnem okolju, zaščitila nacionalne kulturne in jezikovne posebnosti in spodbujala ekonomsko in raziskovalno dejavnost; pri tem jo poziva, naj še naprej določa učinkovite mehanizme boja proti kršitvam avtorskih pravic in ozavešča javnost o tem področju;
18. opozarja na izid javnega posvetovanja o regulativnem okolju za platforme in spletne posrednike, ki ga je sprožila Komisija; poudarja, da udeleženci priznavajo prednosti spletnih platform, saj večajo dostopnost in lajšajo komunikacijo, vendar hkrati izražajo dvom v zvezi s spoštovanjem avtorskih pravic zaradi pomanjkljive preglednosti in pravne varnosti v tem procesu;
19. meni, da je primerno in učinkovito varstvo avtorskih in povezanih pravic pomembno, da se zagotovi pošteno plačilo za ustvarjalce.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA  
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

<b>Datum sprejetja</b>	13.10.2016
<b>Izid končnega glasovanja</b>	+: 17 -: 0 0: 2
<b>Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju</b>	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Kostas Hrisogonos (Kostas Chrysogonos), Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Enrico Gasbarra, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, József Szájer, Tadeusz Zwiefka
<b>Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju</b>	Pascal Durand, Evelyne Gebhardt, Constance Le Grip, Victor Negrescu, Virginie Rozière

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA  
V PRISTOJNEM ODBORU**

<b>Datum sprejetja</b>	10.11.2016
<b>Izid končnega glasovanja</b>	+: 57 -: 4 0: 7
<b>Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju</b>	Isabella Adinolfi, José Blanco López, Andrea Bocskor, Louise Bours, Jerzy Buzek, Angelo Ciocca, David Coburn, Silvia Costa, Edward Czesak, Jakop Dalunde, Pilar del Castillo Vera, Mircea Diaconu, Angel Džambazki (Angel Dzhambazki), Christian Ehler, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, María Teresa Giménez Barbat, Jorgos Gramatikakis (Giorgos Grammatikakis), Eva Kaili, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Jaromír Kohlíček, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Florent Marcellesi, Edouard Martin, Luigi Morgano, Momčil Nekov (Momchil Nekov), Angelika Niebler, Carolina Punset, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Michaela Šojdrová, Neoklis Silikiotis (Neoklis Sylikiotis), Antonio Tajani, Helga Trüpel, Vladimir Uručev (Vladimir Urutchev), Henna Virkkunen, Bogdan Brunon Wenta, Lieve Wierinck, Hermann Winkler, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Carlos Zorrinho, Krystyna Łybacka
<b>Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju</b>	Pilar Ayuso, Pervenche Berès, Miriam Dalli, Francesc Gambús, Gunnar Hökmark, Marc Joulaud, Constanze Krehl, Barbara Kudrycka, Olle Ludvigsson, Monika Smolková, Hannu Takkula
<b>Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju</b>	Franc Bogovič, Steeve Briois, Doru-Claudian Frunzulică, Michael Theurer, Martina Werner